

POUTNÍCI ČESKÉHO STŘEDOHORÍ



číslo 3 - 4

červenec - prosinec 2012

VRBIČANSKÁ SONATINA

Po delší době opět pozorují z vlaku krajinu, jíž srpen poznamenal tak trochu melancholií, na polích strniště. Dozrávající slunečnice ztratily zářivou žlut', začínají černat a dívají se k zemi. Do syté zeleně korun stromů se začíná ponenáhlu vkrádat okr a podobně je tomu i na loukách.

Dnes jsme zamířili do Vrbičan, odkud vede velmi příjemná polní cesta s krásným výhledem na kopečky Středohoří, z nichž nejblíže je Hazmburk. Neměli jsme před sebou žádný turistický cíl, ale jít jen tak volně po cestě, posedávat a pozorovat.

Počasí nám přeje. Svítí sluníčko, ale není příliš vedro, obloha je poseta četnými oblaky a obláčky nejrůznějších tvarů včetně "učesaných" řas nad nimi. A právě ty kumulíky i bachratější kumuly rozhání vítr a jejich stíny se stěhují po kopcích.

Zajímavá podívaná. Jako by celé středohorské panoráma bylo obrovské jeviště, na němž se nám představují jednotliví herci, kde každý má svoje místo a roli.

Nejvíce vlevo jsou představitelé našich stepí - Oblík, Srdov a Brník, jež ozářené slunečními paprsky, mají barvu sieny, která zdůrazňuje stepní charakter tohoto místa. Za nimi vpozadí strmí vrch Milá. A pak následují další homole a homolky jednotlivých pásem tohoto malebného pohoří. Dobře je vidět i méně nápadný Syslík, kde jsme jednou zaslechli cikády, Lipská hora nám ukazuje jen svůj vrcholek - tak dobře je skryta za Solanskou horou a Košťálovem. A jsou tu Štěpánovská a Francká hora, Táhlina a Hradišťany, královna Milešovka s Kletečnou, Milešovský Kloc, Pařez, Sutomský vrch, Boreč a Lovoš, Ovčín, vpravo pozadí Deblík a Vysoký Ostrý, blíže k nám Dlouhý vrch, Radobýl a mohutné Sedlo, které je třetím nejvyšším vrchem Středohoří (726 m nad mořem). Kopečků je tu mnohem více než mohu vyjmenovat. Stíny oblaků po nich kloužou a mění jejich náladu. Zdá se, že kopce promlouvají. Připomenu si obrazy Emila Filly...

A naše cesta? Nezapomněla jsem na ni. Vine se mezi poli, jejichž obnažená černozem dodává krajině zajímavý ráz, a navíc pole nejsou všude stejně černá, někde jsou světlejší. Dokonce je tu místo, kde zůstaly stopy po druhohorách v podobě bělavých vápenatými hlín.

Už při prvních krocích nás vítá květena - sytě modré čekanky, jemně žlutá bohatě kvetoucí lnice

květel, dokvétající modrofialová šalvěj přeslenatá, dokonce i žlutá kozí brada východní, připomínající malá sluníčka v trávě, jemné bělorůžové květy svačce, řeříček a modrofialová ostrožka stračka, která tu kvete ve velkém. U cesty roste osamělá švestka s drobnějšími, ale sladkými plody. Rádi jsme ochutnali dary Středohoří. Zaujme nás mírně vyvýšené místo po pravé straně cestys vysokou stepní trávou, k němuž se ještě vrátíme. Kolem nás poletují motýli, ponejvíce bělásci, ale zavítá i modrásek, okáči, perleťovec malý a k naší velké radosti dokonce i středohorská perla - otakárek fenyklový. Ten na sebe upozorní třepotavým letem. Jen na pár vteřin usedne do trávy,, ale jeho křídélka jsou pořád v pohybu, a pak odletí. Chvíli ho pozorujeme, než nám zmizí z dohledu.

Posadíme se pod osamělou, nejméně lipou, pod niž jsou i Boží muka s letopočtem 1894. Co ta lípa by nám asi vyprávěla, kdyby uměla mluvit.... Rozhlížíme se kolem, Zahlédli jsme několik dravců - káně a ještě dalšího, trochu menšího dravce (podle křídel snad krahujec) a ještě poštolku. Klid a pohoda pozdnějšího léta.

Při návratu do Vrbičan se zatáhuje a vítr sílí. Panoramá Středohoří ztmavlo a kopce na obzoru vytvářely šedomodrou siluetu. Zastavíme se u zmíněného místa s vysokou světlou stepní trávou, v níž vyrůstají stepilé máčky a zajímavé okoličnaté keříky, připomínající "nevěstin závoj" - zatím se mi nepodařilo zjistit, o jakou rostlinu se jedná. Tráva se ve větru vlní, malý kousek stepi tu doslova ozívá, jsme tím fascinováni a v mé mysli zaznívají tóny jedné skladby Alexandra Porfyrijeviče Borodina, kterými step velmi pěkně vystihl.

Už nás čeká cesta na nádraží do Lovosic. A tak se ještě pohledem loučíme se s milovanou krajinou , která učarovala nejen Emili Fillovi...

Jana Flákorová



A JEŠTĚ POEZIE - Haiku Věry Bartoškové

Letos v červnu byl založen v Litoměřicích klub současných básníků, a výtvarníků věnujících se poezii haiku, a to pod názvem Kagecu (Měsíc a květy). Haiku patří k tradiční japonské poezii, ale jeho skvosty uchvacují celý kulturní svět. Má svou víceméně ustálenou, krátkou a vybroušenou formu, ale je jeho předností, že se volně vyvíjí až k současnosti. Formou haiku už dnes píší básníci a v jeho duchu malují výtvarníci po celém světě.

V jeho „duši slov“ nesmí chybět podstatné, a tím jsou hluboký vztah přírodě, poutnictví a návraty k původnímu náboženství upřednostňující přírodu a krajinu. V Japonsku to je buddhismus, ale v odlišných kulturách světa i jejich prapůvodní božstvo.

Věra Bartošková je zakládající členkou litoměřického Kagecu pod pseudonymem Bílá sasanka. Na ukázku několik jejích haiku při jejím putování krajinou i Českým středohorím:

Přípitek beze
dna s každým východem
letního Slunce

x

Drží si klobouk
poutník se svým psem
při toulkách věky

x

Kvetou kde chtejí
sasanky u potoka -
roztály ledy

x

Jarní vrby
vlásky probuzené nymfy
v náruči kmenů

x

Tisíckrát tisíc
sluncí září pod horami -
kvetou pampelišky

x

Prameny čistí
duši - rozplétají a splétají
uzlíky nervů

x

Sluneční bouře
na mléčné dráze -
kameny ožívají

x

Kukačka v lese
kuká čas všem stejně -
a strachují se

x
Z největrnější
hory první div světa -
porod slunce

x

Skládám si slova
haiku – bílá cesta
řeky lososů

x

Bílá laň
v lesním stínu bez lesů
svádí z cesty

x

Modravé hory
hostil malíř Hora
malou stoličkou

x

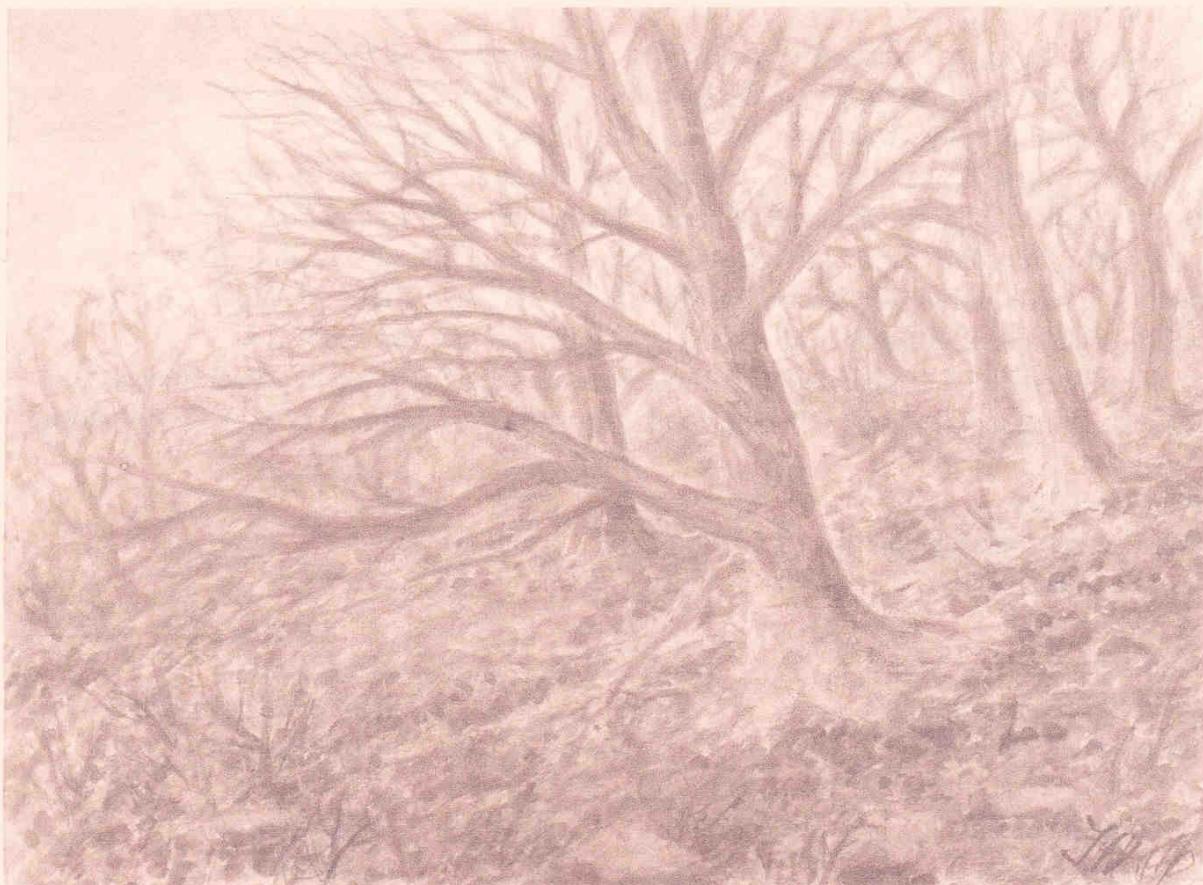
Uprostřed oceánu
sopky a mezi útesy -
poutníci vln

x

Vlnobití hor
nás vpustilo a vypustilo -
podvodní loďka

x

Ztemnělé obrysy
dávno vyhaslých sopek
motýl na dlani



Jana Haasová: Podzim na Kletečné

Redakce se prozatím loučí se svými čtenáři a přeje hodně štěstí a krásných a zajímavých zážitků z Českého středohoří.

Jana Haasová



POUTNÍCI ČESKÉHO STŘEDOHORÍ: redaktor Jana Haasová, e-mail: haasova.jana@centrum.cz,
Věra Bartošková, Květa Roznětínská, Růžena Schweizerová, Jiří Slabyhoudek, Bohumil Škrabal, ing. Jiří Pokorný s rodinou, Jaroslav Rosssler, Jan Parkos, Aleš Kryšpín